

[Diderichsen.]

en historie om en københavnsk erhvervsdrivende, som skulle have anskaffet sig 25 pct. flere biler; en ven af ham spurgte, om han nu havde 25 pct. mere omsætning, og så svarede han, at det var der ikke, omsætningen var den samme, men på grund af trafiktheden og presset i gaderne varede det så meget længere at få den samme omsætning bragt ud. Det viser jo, hvor meget der står på spil for erhvervslivet med henblik på disse trafikproblemer.

Nu forekommer det mig og liberalt centrum, at tunnelbanen har sin nødvendige plads i det samlede trafikbillede, men det er lige så klart, at tunnelbanens funktioner i den samlede trafik nøje må defineres, og der kan vel ikke være tvivl om, at hovedmålet med anlæg af tunnelbaner må være netop dette at bringe trafikanterne på de lange strækninger så hurtigt og så bekvemt som muligt til de for dem væsentlige steder, altså først og fremmest fra deres bopladser til arbejdsstedet og tilbage igen.

Som den ærede ordfører for det konservative parti, hr. Stæhr Johansen, har fremhævet, er der vist endnu ikke opfundet noget trafikmiddel, som kan løse denne opgave navnlig på så hurtig en måde, men velsagtens også på så bekvem en måde som tunnelbanerne. For at tunnelbanen skal kunne være et sådant praktisk og nyttigt led i den samlede trafik, er det klart, at tunnelbanenettet må forbindes med S-banenettet, som fører folk fra omegnskommunerne ind til deres arbejdssted og omvendt, og derfor må der, som lovforslaget også forudsætter, skabes en nøje forbindelse mellem de to net.

Hvad angår de indvendinger, som navnlig af det ærede medlem hr. Guldborg er rejst imod at bygge tunnelbaner, er disse utvivlsomt værd at overveje, og man skal ikke skride til værket overilet — hvis der i denne sammenhæng kan være tale om overilelse, da det nu har været så længe, inden man overhovedet kom så vidt som til at fremsætte lovforslag.

Jeg er ikke sikker på, eller rettere sagt, jeg tvivler ikke om, at det er rigtigt, at tunnelbanerne ikke i væsentlig grad vil aflaste gadetrafikken. Men det betyder jo ikke, at man derfor kan lade være med at

bygge tunnelbaner, for det, det drejer sig om med tunnelbanerne, er vel i og for sig en helt anden form for trafik, det drejer sig om et helt andet trafikpublikum end det, der gør gadetrafikken så presset, først og fremmest bilerne.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt anlægget af tunnelbaner til den indre by og gennem den indre by vil medføre uheldige virkninger for den indre by, så er her utvivlsomt et vægtigt argument, som nøje må overvejes; men så vidt jeg kan bedømme den slags ting, tror jeg ikke, faren er så stor for, at der skabes yderligere pres på den indre by. Som det blev sagt af, det var vist også det ærede medlem hr. Stæhr Johansen, vil city altid virke dragende på mange mennesker, og der er en lang række funktioner, som vedblivende vil have deres plads i city. Det er jo heller ikke meningen og ikke ønskeligt, at city skal blive en død bydel.

Derfor, selv om jeg har sympati for og godt forstår tankerne om, at man ikke bør presse nye virksomheder ind i den indre by, og i og for sig også helst så en vis udflytning fra den indre by, således at den mere kunne blive boligkvarterer, et sted for administration, universitet og andre kulturinstitutioner, hvorved man kunne bevare den gamle by også æstetisk set, byhistorisk set, så tror jeg alligevel ikke, at anlægget af de foreslåede tunnelbaner ville skabe et så nyt, et så stærkt forøget pres på den indre by, at man af den grund virkelig behøver at nære angstelse. Vi har da også igennem fredningsloven betydelige muligheder for at imødegå sådanne farer.

Jeg synes altså, at det vigtigste i og for sig er, at nu må der tages fat, nu må det ske, men på den anden side må dette også ske med åbenhed over for udviklingens muligheder. Dette standpunkt fører mit parti til det synspunkt, at vi skal begynde at bygge den ene, den førstnævnte, tunnelbane så hurtigt som muligt, men forbinde denne tanke med en åbenhed over for andre muligheder, som de nærmeste år ville kunne opvise, og som kunne gøre det nødvendigt og påkrævet at foretage væsentlige ændringer i den større plan, som lovforslaget indeholder.

Tunnelbanerne løser jo ikke alle problemer, men tunnelbaner må forbindes med